

Ernst Weiss

Ο αυτόπτης μάρτυρας

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σκαρίφημα, 2017

μετάφραση: Αλέξανδρος Κυπριώτης

“Η μοίρα με όρισε να παίξω έναν συγκεκριμένο ρόλο στη ζωή ενός από τους σπάνιους ανθρώπους που μετά τον Μεγάλο Πόλεμο επρόκειτο να προκαλέσουν τρομερές αλλαγές και ανυπολόγιστα πάθη στην Ευρώπη. Αρκετές φορές μετέπειτα αναρωτήθηκα τι με ώθησε τότε το φθινόπωρο του 1918 να εμπλακώ σ' εκείνη την υπόθεση, αν ήταν η φιλομάθεια, η κύρια ιδιότητα ενός ερευνητή που ασχολείται με την ιατρική επιστήμη, ή ένα είδος παντοδυναμίας, η επιθυμία να ορίσω μια φορά κι εγώ τα πράγματα”.

Έτσι αρχίζει το τελευταίο μυθιστόρημα του Αυστριακού γιατρού και συγγραφέα Έρνστ Βάις, για το οποίο θα έγραφε από το Παρίσι, όπου ήταν αυτοεξόριστος, σε έναν επίσης αυτοεξόριστο φίλο του στις ΗΠΑ τον Αύγουστο του 1939: "Πρόκειται, όπως σας έχω ήδη μάλλον πει, για ένα μυθιστόρημα με γιατρούς (της Ψυχιατρικής), στο οποίο παίζει κάποιον ρόλο ο Χίτλερ· δεν είναι ο πρωταγωνιστής, αλλά κατά κάποιον τρόπο περιστρέφεται γύρω απ' αυτόν. Δύσκολα νομίζω ένας εκδοτικός οίκος εδώ ή στην Ολλανδία θα βρει το θάρρος να βγάλει κάτι τέτοιο”.

"Ο αυτόπτης μάρτυρας" εκδόθηκε για πρώτη φορά το 1963, είκοσι τρία χρόνια μετά τον θάνατο του συγγραφέα του, προκαλώντας μεγάλη αίσθηση λόγω της διεισδυτικής ματιάς του Έρνστ Βάις στην ανθρώπινη φύση και στο φαινόμενο της γέννησης, της ανόδου και της επικράτησης του ναζισμού. Ογδόντα σχεδόν χρόνια μετά τη συγγραφή του "Ο αυτόπτης μάρτυρας" μοιάζει, δυστυχώς, πιο επίκαιρος από ποτέ.